

ЦАРИНАРНИЦА

СВИМ

Предмет: Примена ЦЕФТА Одлуке број 1/2021 – ПЕМ конвенција и
Прелазна правила о пореклу робе

Вежа: Дописи Управе царина број 148-II-483-01-378/2021 од 08.12.2021. године и
број 148-II-483-01-378/2/2021 од 24.12.2021. године

Дописом Управе царина број 148-II-483-01-378/2021 од 08.12.2021. године, обавештени сте о почетку примене прелазних правила о пореклу у трговини између Републике Србије и Европске уније, почев од 6. децембра 2021. године, а дописом број 148-II-483-01-378/2/2021 од 24.12.2021. године, обавештени сте о почетку примене прелазних правила о пореклу у трговини између Републике Србије и држава ЕФТА, почев од 1. јануара 2022. године.

С тим у вези обавештавамо вас о следећем:

Прелазна правила о пореклу робе се почев од **1. фебруара 2023. године**, примењују и у преференцијалној трговини између ЦЕФТА страна.

Законски основ за примену прелазних правила о пореклу робе је садржан у Закону о потврђивању Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 1/2021 о измени анекса 4 Споразума о слободној трговини у Централној Европи (ЦЕФТА 2006), којим се утврђује Протокол о дефиницији појма „производи са пореклом“ и методе административне сарадње из члана 14. ст. 1. и 3. и укидању и замени Одлука Заједничког комитета споразума о слободној трговини у Централној Европи бр. 3/2013 и 3/2015 („Сл. Гласник РС – Међународни уговори“, број 16/2021).

ПРИМЕНА ЦЕФТА ОДЛУКЕ БРОЈ 1/2021 – ПЕМ КОНВЕНЦИЈА

Како је горе наведено, Одлуком број 1/2021 укида се и замењује Одлука Заједничког комитета број 3/2013 која се односила на примену ПЕМ конвенције уз Споразум ЦЕФТА, као и Одлука број 3/2015 која се односила на дерогације у оквиру примене ПЕМ конвенције уз Споразум ЦЕФТА и то на пуну кумулацију порекла, односно повраћај или ослобођење од царине, које су уведене у складу са Прилогом II члана 1. ПЕМ конвенције.

Сходно томе, приликом примене ПЕМ конвенције у трговини између ЦЕФТА страна, у случајевима примене **пуне кумулације порекла, односно повраћаја или ослобођења од царине**, како је предвиђао Протокол Б Одлуке број 3/2015, треба обратити пажњу на начин попуњавања доказа о пореклу у складу са Одлуком број 1/2021:

Попуњавање уверења о кретању робе EUR.1

Рубрика 2 (Уверење се користи у преференцијалној размени између) уписује се: **CEFTA**,

Рубрика 4 (Држава, група држава или територија чији се производи сматрају производима који испуњавају критеријуме о пореклу) уписује се: **CEFTA/CEFTA страна (нпр. CEFTA/Serbia)**,

Рубрика 7 (Напомена) уписује се: **“PEM Convention - Full cumulation/DDB”** у случају примене пуне кумулације порекла („Full cumulation“) или повраћаја или ослобођења од царине („Duty drawback – DDB“). **Уколико то није случај, рубрика 7 се не попуњава.**

Сачињавање изјаве о пореклу на фактури или другом комерцијалном документу

Изјава о пореклу мора бити сачињена у складу са прописаним текстом из Анекса IVa и IVb Прилога I (Протокол о пореклу) ПЕМ конвенције. У случају примене пуне кумулације порекла

(„Full cumulation“) или повраћаја или ослобођења од царине („Duty drawback – DDB“) у наставку прописаног текста неопходно је додати нову реченицу на енглеском језику која гласи: **“PEM Convention - Full cumulation/DDB”**. Уколико то није случај, реченица се не додаје.

Пример:

Енглеска верзија

“The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of **CEFTA/Serbia** preferential origin”.
PEM Convention - Full cumulation/DDB.

Подсећамо да је Протокол Б Одлуке број 3/2015 предвиђао примену **пуне кумулације порекла у региону ЦЕФТА и повраћај или ослобођење од царине** за све производе, што је сада пренето у Одлуку број 1/2021.

Пуна кумулација порекла

Пуна кумулација порекла представља институт у примени протокола о пореклу Споразума ЦЕФТА, уз билатералну и дијагоналну кумулацију порекла. За разлику од примене билатералне и дијагоналне кумулације порекла које се односе на кумулирање (сабирање) материјала са пореклом у поступку добијања производа са пореклом, пуна кумулација порекла подразумева да се у зони слободне трговине ЦЕФТА кумулирају (сабирају) фазе производње, ради утврђивања статуса порекла финалног производа, сходно условима прописаним одредбама Прилога I Регионалне конвенције. Финални производ ће имати статус порекла оне ЦЕФТА стране у којој је извршена последња обрада или прерада.

Пример за примену пуне кумулације порекла:

Материјал без порекла се увози у једну ЦЕФТА страну (нпр. Албанија) и ту се врше поступци који превазилазе недовољне (минималне) поступке наведене у члану 6. Прилога I (Протокол о пореклу) ПЕМ конвенције. Из Албаније се роба (полупроизвод) извози у другу страну ЦЕФТА (нпр. Србија). За предметну робу се као доказ о спроведеној фази производње у Албанији за потребе даље производње у Србији издаје **изјава добављача за робу без порекла**, којом се доказује да је обрада или прерада спроведена у Албанији. У Србији се роба (полупроизвод) увезена из Албаније са изјавом добављача подвргава поступцима већим од недовољних и уколико финални производ стиче порекло уз испуњавање услова прописаних Прилогом I (Протокол о пореклу) ПЕМ конвенције, може се издати се доказ о преференцијалном пореклу, **искључиво за извоз у страну ЦЕФТА.**

Повраћај или ослобођење од царине

Између ЦЕФТА страна не примењују се одредбе става 1. члана 14. Прилога I ПЕМ конвенције који прописује обавезу плаћања царине на материјале без порекла који се користе у производњи производа са пореклом, у поступцима којима се предвиђа повраћај, ослобађење или неплаћање, било делимично или потпуно, царина или дажбина са истоветним учинком, као што је

активно оплемењивање. То практично значи, да се на материјале без порекла, који су уграђени у производ са пореклом, у поступку активног оплемењивања, приликом извоза у једну од ЦЕФТА страна неће наплаћивати царина, када извозник захтева издавање доказа о пореклу.

Пример за примену повраћаја или ослобођења од царине:

У Србији је у поступку активног оплемењивања, извршена обрада или прерада материјала без порекла увезеног из Кине, од којег је добијен финални производ. Уколико је финални производ стекао српско преференцијално порекло испуњењем потребних услова из Прилога I (Протокол о пореклу) ПЕМ конвенције, може се издати доказ о пореклу за извоз у једну од ЦЕФТА страна. На материјале без порекла који су уграђени у производ са пореклом се приликом извоза у Србији неће наплатити царина.

ПРИМЕНА ЦЕФТА ОДЛУКЕ БРОЈ 1/2021 - ПРЕЛАЗНА ПРАВИЛА О ПОРЕКЛУ

Попуњавање уверења о кретању робе EUR.1

Рубрика 2 (Уверење се користи у преференцијалној размени између) уписује се: **CEFTA**,

Рубрика 4 (Држава, група држава или територија чији се производи сматрају производима који испуњавају критеријуме о пореклу) уписује се: **CEFTA/CEFTA страна (нпр. CEFTA/Serbia)**,

Рубрика 7 (Напомена) уписује се напомена: **“TRANSITIONAL RULES”**.

Сачињавање изјаве о пореклу на фактури или другом комерцијалном документу

Изјава о пореклу мора бити сачињена у складу са прописаним текстом из Анекса III Прилога А Прелазних правила:

Енглеска верзија

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No.....(1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of **CEFTA/Serbia** (2) preferential origin according to the **transitional rules of origin**.

Дијагонална кумулација

У сврху примене дијагоналне кумулације порекла између уговорних страна које примењују ова Правила ⁽¹⁾, предметне стране међусобно се обавештавају преко Европске комисије о важећим правилима о пореклу која су договорена с осталим уговорним странама које примењују ова Правила. Сходно томе, Европска комисија је објавила обавештење о примени дијагоналне кумулације порекла између уговорних страна које примењују ова Правила ⁽¹⁾ у Службеном гласнику ЕУ, серија Ц, број 51 од 10.02.2023. године.

Подсећамо да се дијагонална кумулација (обрада, прерада и/или материјала) може применити само ако су уговорне стране које примењују ова Правила у којима се обавља коначна производња и стране коначног одредишта склопиле споразуме о слободној трговини, који садрже истоветна правила о пореклу, са свим уговорним странама које примењују ова Правила које учествују у стицању статуса производа с пореклом.

Производи са пореклом из уговорне стране која примењује ова Правила која није склопила споразум с уговорним странама које примењују ова Правила у којима се обавља коначна производња и са странама коначног одредишта, сматрају се производима без порекла.

На основу обавештења које су уговорне стране које примењују ова Правила доставиле Комисији, у приложеним табелама наведено је следеће:

Табела 1. – поједностављени приказ могућности кумулације на дан 1. фебруар 2023. године,

Табела 2. – датум од којег се дијагонална кумулација примењује.

У табели 1. ознаком „X” потврђује се да је између 2 партнера склопљен споразум о слободној трговини који садржи правила о пореклу која допуштају кумулацију на основу прелазних правила о пореклу. За дијагоналну кумулацију која обухвата 3 партнера ознака „X” уноси се у сва поља у табели која се укрштају између 3 партнера.

Датуми наведени у табели 2. односе се на датум почетка примене дијагоналне кумулације на основу члана 8. Прилога А сваког протокола о правилима о пореклу између уговорних страна које примењују ова Правила. У том случају се испред датума налази „(Т)”.

У прилогу 1. наведена је листа уговорних страна које примењују ова Правила које су једнострано одлучиле да прошире примену члана 7. став 3. прелазних правила из Прилога А билатералним протоколима о правилима о пореклу на увоз производа обухваћених Главама 50 до 63. Царинске тарифе.

(¹) „Уговорна страна која се примењује ова Правила“ означава уговорну страну ПЕМ конвенције која укључује ПЕМ прелазна правила порекла у своје билатералне преференцијалне трговинске споразуме са другом страном уговорницом ПЕМ конвенције.

У наставку су наведене ознаке из табела за уговорне стране које примењују ова Правила.

- Европска унија	EU
- Државе ЕФТА:	
- Исланд	IS
- Швајцарска (укључујући Лихтенштајн) (²)	CH (+LI)
- Норвешка	NO
- Фарска острва	FO
- Стране укључене у Барселонски процес:	
- Јордан	JO
- Палестина (³)	PS
- Стране укључене у процес стабилизације и придруживања ЕУ:	
- Албанија	AL
- Босна и Херцеговина	BA
- Косово*	KO
- Северна Македонија	MK
- Србија	RS
- Црна Гора	ME
- Грузија	GE
- Република Молдавија	MD

(²) Швајцарска и Кнежевина Лихтенштајн чине царинску унију

(³) Овај назив не тумачи се као признање државе Палестине нити се њиме доводе у питање појединачни ставови држава чланица о том питању

*Овај назив не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 и мишљењем Међународног суда правде о проглашењу независности Косова.

Због обимности, Одлука Заједничког комитета ЦЕФТА број 1/2021 биће вам достављена електронским путем.

Овим расписом се замењује претходни распис Управе царина број 148-II-483-01-378/8/2021 од 31.10.2022. године (дијагонална кумулација-прелазна правила о пореклу) и распис број 148-II-483-01-362/2019 од 28.06.2019. године (ЦЕФТА Одлука број 3/2015).

Прилог:

- Табела 1, Табела 2, Прилог I
- Одлука Заједничког комитета ЦЕФТА број 1/2021

(Акт Управе царина број 148-II-483-01-378/12/2021 од 13.02.2023. године)

Табела 2.

Датум примене прелазних правила о пореклу којима се предвиђа дијагонална кумулација у пан-евро-медитеранском подручју

	EU	CH (+LI)	IS	NO	FO	JO	PS	AL	BA	KO	MK	RS	ME	GE	MD
EU		(T) 1.9.2021.	(T) 1.9.2021.	(T) 1.9.2021.	(T) 1.9.2021.	(T) 1.9.2021.	(T) 1.9.2021.	(T) 1.9.2021.		(T) 15.10.20- 22.	(T) 9.9.2021.	(T) 6.12.202- 1.	(T) 9.2.2022.	(T) 1.9.2021.	(T) 16.11.2021.
CH (+LI)	(T) 1.9.2021.		(T) 1.11.2021.	(T) 1.11.2021.				(T) 1.1.2022.			(T) 1.4.2022.	(T) 1.1.2022.	(T) 1.4.2022.		
IS	(T) 1.9.2021.	(T) 1.11.2021.		(T) 1.11.2021.				(T) 1.1.2022.			(T) 1.4.2022.	(T) 1.1.2022.	(T) 1.4.2022.		
NO	(T) 1.9.2021.	(T) 1.11.2021.	(T) 1.11.2021.					(T) 1.1.2022.			(T) 1.4.2022.	(T) 1.1.2022.	(T) 1.4.2022.		
FO	(T) 1.9.2021.														
JO	(T) 1.9.2021.														
PS	(T) 1.9.2021.														
AL	(T) 1.9.2021.	(T) 1.1.2022.	(T) 1.1.2022.	(T) 1.1.2022.					(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.
BA								(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.
KO	(T) 15.10.202- 2.							(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.
MK	(T) 9.9.2021.	(T) 1.4.2022.	(T) 1.4.2022.	(T) 1.4.2022.				(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.	(T) 1.2.2023.		(T) 1.2.2023.

ПРИЛОГ I

Листа уговорних страна које примењују ова Правила које су се одлучиле да прошире примену члана 7. став 3.

А. Списак уговорних страна које примењују ова Правила које су одлучиле да прошире примену члана 7. став 3. на све њихове партнере који примењују прелазна правила

- Исланд
- Норвешка
- Швајцарска (Лихтенштајн)

Б. Списак уговорних страна које примењују ова Правила које су одлучиле да прошире примену члана 7. став 3. на ограничен број партнера који примењују прелазна правила

- Албанија – на државе ЕФТА
 - Црна Гора – на државе ЕФТА
 - Северна Македонија – на државе ЕФТА
 - Србија – на државе ЕФТА
 - Државе укључене у Процес стабилизације и придруживања ЕУ и Република Молдавија (ЦЕФТА стране) – међу собом
-